

RESURSĂ EVP

COOPERAREA

Educație *prin*
VIRTUȚI & POVEȘTI

PROIECT INIȚIAT ȘI SUSȚINUT DE:

ASOCIAȚIA
EDUVIT

COOPERAREA

RED realizată în cadrul proiectului „Educație prin virtuți și povești” al Asociației EduVit

Coordonator: Spiță C. Mirela, profesor pentru învățământ primar

COOPERAREA

Ce este COOPERAREA?

Cooperarea înseamnă să lucrăm alături de cineva pentru un obiectiv comun în beneficiul tuturor, să înțelegem nevoile și punctele forte ale celuilalt, să urmăm un set de reguli convenite și să ne încurajăm reciproc. Împreună putem realiza lucruri pe care le-am obține mai greu, cu mai mult efort și în timp îndelungat atunci când lucrăm singuri.

De ce practicăm COOPERAREA?

Practicând cooperarea, reușim să rezolvăm într-un timp mult mai scurt o sarcină de lucru, beneficiem de mai multe idei creative, petrecem timp de calitate împreună.

Practicăm COOPERAREA atunci când:

- ... acceptăm să lucrăm împreună cu ceilalți, fără a fi în competiție;
- ... ne facem partea, pentru a menține un mediu sigur și fericit;
- ... oferim ajutorul și/ sau idei de rezolvare, fără să așteptăm recompensă;
- ... respectăm regulile sociale;
- ... manifestăm dezacordul în mod pașnic;
- ... cerem ajutorul la nevoie;
- ... ne bucurăm de succesul echipei, împărtășind meritele cu ceilalți.

PUNCTE FORTE ȘI NEVOI

OBIECTIVE:

La sfârșitul celor două săptămâni, elevii vor fi capabili:

Obiectiv cognitiv: să identifice cel puțin 2 situații în care au practicat cooperarea, explicând contextul care a condus la practicarea virtuții;

Obiectiv aptitudinal: să dea dovadă de cooperare, oferind ajutorul și/ sau idei de rezolvare fără a cere recompensă, solicitând ajutorul la nevoie, acceptând să lucreze împreună cu ceilalți fără a fi în competiție și împărțând meritele cu ceilalți în urma succesului întregii echipe;

Obiectiv atitudinal: să încurajeze practicarea cooperării în situații diverse din viața lor, generând soluții împreună cu colegii pentru menținerea unui mediu sigur și fericit în clasă.

STRATEGIA I - Limbajul Virtuților

- **Recunoaștere:** X, te felicit pentru cooperarea de care ai dat dovadă, oferindu-i colegului tău o idee pentru rezolvarea problemei de la matematică, fără a solicita nimic în schimb;
- **Ghidare:** X, te sfătuiesc să dai dovadă de politețe atunci când profesorul de serviciu te întreabă ceva, ascultându-l cu atenție și răspunzând civilizată!
- **Corectare:** X, aș aprecia dacă acum ai da dovadă de politețe față de vizitatorul nostru, ascultându-l cu atenție, fără să îl întrerupi!
- **Mulțumire:** X, îți sunt recunoscătoare că ai dat dovadă de politețe față de invitatul de la ora de Științe, cerând respectuos repetarea experimentului. Acest lucru mi-a permis să înregistrez corect toate datele.

STRATEGIA a II-a - Momente de învățare

A. Momente create de profesor

Vă recomandăm să alegeți din lista de mai jos acele activități care se potrivesc clasei pe care o coordonați! Aveți libertatea să vă creați propriile momente de învățare și să adaptați activitățile/ exercițiile propuse de noi pe conținuturile din manual/ planificare.

Moment de alfabetizare/ familiarizare cu termenul

În clasa pregătitoare am învățat cum să lucrăm împreună, ajutându-i pe cei din jurul nostru, iar în clasa I poveștile despre cooperare ne-au oferit multiple exemple pentru practicarea acestei virtuți. Am continuat în clasa a II a, practicând jocul de rol pentru soluționarea conflictelor, iar acum, în clasa a III a, este momentul să învățăm să practicăm cooperarea identificând punctele forte și nevoile fiecăruia pentru îndeplinirea sarcinilor.

Analizăm, împreună cu elevii, situații în care au dat dovadă de cooperare, oferindu-și ajutorul și/ sau ideile de rezolvare a unei sarcini, având ca punct de pornire a discuțiilor videoul „Puterea echipei”. The Power Of Teamwork – Funny Animation

Sintetizăm, alături de elevi, realizând legături invizibile între comportamente care nu dovedesc cooperare și cele transformatoare, aducătoare de succes, siguranță și fericire celor din jurul nostru, dar și nouă, atunci când învățăm să lucrăm împreună, oferind sau solicitând ajutor.

Vom insista pe ideea că, observând cu atenție nevoile celor din jur și oferindu-ne sprijinul necondiționat, nu doar proiectele la care lucrăm se vor bucura de aprecierea celorlalți, dar și relațiile din clasă se vor îmbunătăți, dacă facem apel la *grija* pentru ceilalți, la *autodisciplină* și *ajutor*.

Comparăm consecințele practicării cooperării cu cele ale nepracticării virtuții.

Generalizăm, identificând comportamentele specifice manifestării cooperării, precum și înțelegerea beneficiilor aduse propriei persoane atunci când comportamentul nostru dovedește dorința de a lucra împreună cu ceilalți, fără a fi în competiție, și respectarea regulilor sociale.

Abstractizăm, creând împreună cu elevii fotografii cu tema „Cooperarea în clasa noastră” care vor evidenția faptul că orice persoană din jurul nostru poate fi în situația de a învăța cum să lucreze împreună cu ceilalți pentru menținerea unui climat sigur, prietenos și armonios în clasă, prin manifestarea pașnică a dezacordului într-o situație inconfortabilă, fiind dornic să ofere ajutor celorlalți, fără a solicita o recompensă și rezolvându-și sarcinile din proiect cu temeinicie, în așa fel încât să se poată bucura împreună de succesul proiectului.

În sprijinul acestei activități, desfășurăm „Jocul cu baloane”. În cadrul acestui joc, toți elevii se țin de mâini într-un cerc; pornim o melodie și le spunem copiilor că au sarcina să mențină în aer un balon cât timp va rula cântecul, fără să își dea drumul la mâini și fără să îl lase să iasă din cerc sau să atingă podeaua, folosind orice parte a corpului lor în menținerea în aer a balonului. Pentru creșterea gradului de complexitate, introducem un al doilea balon, apoi mai multe. În momentul de reflecție de după joc, discutăm cu elevii despre consecințele practicării virtuții și despre emoțiile simțite atunci când ieșim din zona de confort, emoții pe care le gestionăm ÎMPREUNĂ.

Fotografiile vor fi expuse în clasă și pe holul școlii, atrăgând atenția asupra modurilor diferite în care avem șansa să dăm dovadă de cooperare.

Citim elevilor povești/ recomandăm elevilor să citească povești în care unele personaje se află în situația de a învăța cum să practice cooperarea, identificând punctele lor forte, dar și pe ale celor din jur pentru a le aduce împreună în soluționarea unor proiecte comune.

Prin intermediul poveștilor, elevii conștientizează mai ușor efectele unor comportamente. Astfel, vă recomandăm un titlu de la care puteți porni discuții despre virtutea prezentată. Povestea poate fi citită/ discutată în timpul activităților didactice de Limba Română, Educație Civică, în Seara de lectură sau în Săptămâna Verde.

„Poveste cu tâlc” – de C. Alin Bălășoiu. Facem cunoștință cu un bunic înțelept care își învață nepotul cum să lucreze împreună cu un alt coleg la un proiect comun, atunci când acesta nu înțelege de ce nu poate prezenta un proiect de unul singur. Interesantă este comparația pe care bunicul o face între punctele forte/ talentele fiecăruia dintre noi și creioanele colorate, subliniind faptul că o lucrare va fi întotdeauna mai atractivă desenată cu diverse culori, decât într-o singură culoare. L-a învățat astfel pe nepot că își poate uni talentul lui cu cel al colegului, realizând astfel un proiect fabulos.

[LINK CĂTRE PDF](#)

Discutăm despre virtuțile care le-au lipsit personajelor și ce virtuți au dezvoltat în cadrul acestei întâmplări.

Analizăm modalități diferite prin care bunicul ar fi putut să îl ajute pe băiat să înțeleagă beneficiile cooperării.

Comparăm împreună cu copiii situația în care băiatul ar fi refuzat să lucreze cu un coleg la un proiect și alte situații din viața lor când erau pe cale să acționeze asemănător.

Momente de învățare create în cadrul anumitor discipline

Limba și literatura română:

- 1) **Scriem povești în care introducem personaje ce au nevoie de ajutor** și moduri diferite în care cei din jur au dat dovadă de ajutor, sprijinindu-le în acțiunile lor, dând dovadă de cooperare.
- 2) **Realizăm afișe cu titlul „Beneficiile cooperării”,** de dimensiuni mari, ce vor fi expuse pe holurile școlii, prezentând diverse situații cu copii care lucrează împreună la realizarea unor proiecte.
- 3) **Extragem articole sau știri care prezintă situații în care oamenii au cooperat** spre soluționarea unor situații dificile.
- 4) **Compunem versuri în care cuvântul cheie este „cooperare”,** iar îndemnul să fie unul pozitiv, care să determine dezvoltarea acestei virtuți.
- 5) **Continuăm în mod creativ frazele următoare:** „Dăm dovadă de cooperare atunci când...”, „Când cooperez, mă simt...”, „Cooperarea seamănă cu...”.

Matematică:

- 1) **Explicăm noțiunea de fracție,** exemplificând împărțirea în părți egale a unui fruct/ tort/ pizza și discutăm despre nevoia de a împărți sarcinile în mod egal în realizarea proiectelor în grup.

- 2) **Realizăm „Ora de matematică la piață”,** discutând despre cooperarea pe care o putem arăta atunci când facem strategii împreună.
- 3) **Rezolvăm probleme în pereche sau în grupuri mici (3-4),** aducând în discuție și modul în care putem da dovadă de cooperare, explicând calea de rezolvare pe înțelesul celorlalți colegi.
- 4) **Măsurăm distanța dintre diverse obiecte din școală și curtea școlii,** în grupe de câte 4, evidențiind modul în care elevii își pot acorda ajutor unii altora sau pot solicita ajutor în realizarea sarcinii, exersând astfel cooperarea.
- 5) **Jucăm „Matematica din viața noastră”.** În cadrul acestui joc, elevii, grupați câte 5, vor primi aceeași provocare: să găsească cea mai ieftină cale de a zugrăvi un perete al clasei.

Elevii trebuie să își împartă sarcinile în mod echitabil, iar împreună să găsească cea mai eficientă modalitate de a rezolva provocarea (identificarea procedurilor de zugrăvire prin accesarea resurselor online; măsurarea suprafeței; stabilirea necesarului de materiale; căutarea celor mai potrivite prețuri și a modalității de obținere a resurselor financiare pentru achiziționarea produselor; identificarea resursei umane aptă de muncă etc), exersând astfel cooperarea.

Muzică și mișcare:

- 1) **Joc muzical pentru descoperirea punctelor forte și a nevoilor grupului.** Pe o melodie ritmată, participanții vor dansa liber, perimetrul de dans fiind micșorat la fiecare STOP! Scopul este ca ei să găsească o strategie de a dansa toți pe un spațiu din ce în ce mai mic. La final, după energia și voia bună create, se va discuta despre situații asemănătoare din viața de elev când au simțit același confort sau disconfort și despre strategiile alese de soluționare a situației respective.
- 2) **Organizăm un SPECTACOL AL VIRTUȚILOR,** dovedind cooperare; aducem împreună punctele forte/ talentele fiecărui elev: muzică, dans, joc de rol, etc.

Joc și mișcare:

1) Joc pentru consolidarea grupului și conștientizarea cooperării:

Fiecare este unic, frumos și cu o personalitate puternică; e nevoie de sudura grupului și de a conștientiza faptul că într-un grup suntem „Toți pentru unul și unul pentru toți!”. Fără să-și dea drumul la mâini, în cerc, participanții vor executa împreună indicațiile transmise de coordonator.

- I. „Spuneți ce spun eu și faceți ce spuneți!” Coordonatorul va spune „La dreapta/ stânga/ în față/ în spate!”, iar participanții vor repeta spusele coordonatorului și se vor deplasa împreună în direcția indicată. Comenzile vor veni la un moment dat repetat de 2-3 ori în aceeași direcție pentru a spori gradul de atenție a grupului.
- II. Trecem la nivelul următor: „Spuneți ce spun eu, dar faceți opusul a ceea ce spuneți!” Spunem „La stânga!” și ne vom deplasa la dreapta, etc. Aici gradul de atenție și coordonare este sporit.
- III. Al treilea nivel este „Faceți ce spun eu, dar spuneți opusul a ceea ce spun eu!” Exemplu: Spun „La dreapta”, participanții se deplasează la dreapta, dar spun „La stânga!”.

Exercițiul va aduce voie bună, coordonare, atenție (aici vor fi puse serios la treabă cele două emisfere ale creierului), dar și siguranța că ești în grup, iar micile încurcături individuale nu vor fi luate în seamă. Asta va da fiecăruia încredere, curaj și siguranță, dar mai ales fiecare se va simți parte din întreg, inclus și acceptat așa cum este el. Se va purta un dialog despre cum s-au simțit, când li s-a părut dificil, ce au descoperit despre ei. Fixăm împreună cu elevii care sunt beneficiile cooperării.

Arte vizuale și abilități practice:

1) Pictăm o lucrare colaborativă cu tema – „O COPILĂRIE FERICITĂ”.

2) Realizăm afișe cu tema COOPERAREA, evidențiind beneficiile respectării regulilor sociale și îndeplinirea sarcinilor care ne revin în grup.

Științe ale naturii:

- 1) **Realizăm proiecte colaborative pe teme diverse** (Lumea subacvatică, Insectele, Resursele naturale, etc.), subliniind modurile în care oamenii dau dovadă de cooperare, oferindu-și ajutorul sau solicitând ajutor atunci când lucrează împreună.
- 2) **Organizăm împreună cu elevii „Colțul viu al clasei”** în care ei pot îngriji plante, pești, țestoase, etc., discutând despre felul în care ei pot coopera, oferindu-și ajutorul în realizarea diverselor acțiuni de îngrijire a acestuia și bucurându-se împreună de reușita acestor proiecte.

Educație civică:

- 1) **Jucăm jocul „Cooperarea în clasa mea”;** în perechi, elevii își vor adresa întrebări de tip interviu, subliniind diverse situații în care este nevoie să coopereze pentru a îndeplini sarcini comune.
- 2) **Analizăm studii de caz pe tema cooperării în clasă și în școală,** evidențiind modurile de comportare adecvate, respectând regulile sociale pentru siguranța și fericirea din grupul clasei.

B. Momente transformate de profesor

Folosind matrița limbajului virtuților pentru recunoaștere, apreciem **cooperarea** pusă în practică de elevi, menționând comportamentul specific care a făcut vizibilă virtutea.

Ori de câte ori observăm că este necesar ca un elev să pună în practică **cooperarea**, folosim limbajul virtuților pentru corectare, menționând comportamentul care poate fi îmbunătățit.

Ghidăm comportamentul elevilor înainte de activitățile în care este necesar ca aceștia să pună în practică **cooperarea**, menționând comportamentul.

STRATEGIA a III-a - Limite Comportamentale

Limită Comportamentală

Practicăm *cooperarea*, atunci când acceptăm să lucrăm împreună cu ceilalți, fără să intrăm în competiție cu aceștia.

Consecință educativă

Pentru elevii care încalcă promisiunea clasei, recomandăm următoarea consecință educativă: *Realizează o analiză comparativă între COOPERARE și COMPETIȚIE, specificând punctele forte și slabe ale acestor acțiuni. Prezintă în fața colegilor concluziile tale.*

Webografie:

1. <https://www.jubileecentre.ac.uk>
2. <https://www.scribd.com>

